

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

УСЛУГЕ И ЗАШТИТА КОРИСНИКА

**Уредник
МИОДРАГ МИЋОВИЋ**

**Крагујевац
2015.**

УСЛУГЕ И ЗАШТИТА КОРИСНИКА

Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 8. маја 2015. године, на Правном факултету у Крагујевцу.

Међународни научни одбор Мајског саветовања:

Проф. др Мирослав Миловић, Филозофски факултет Универзитета у Бразилији; Проф. др Маркус Фаро де Кастро, Правни факултет Универзитета у Бразилији; Проф. др Данче Манолева-Митровска, Правни факултет "Јустинијан I", Универзитета "Кирил и Методије" Скопље; Проф. др Миха Јухарт, Правни факултет Универзитета у Љубљани; Проф. др Хрвоје Качер, Правни факултет Свеучилишта у Сплиту; Проф. др Един Ризвановић, Правни факултет Универзитета "Џемал Биједић" у Мостару; Проф. др Снежана Миладиновић, Правни факултет Универзитета Црне Горе; Проф. др Миодраг Мићовић, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке
Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 513, 306 504
телефакс: (034) 306 540
е-пошта: faculty@jura.kg.ac.rs
веб: <http://jura.kg.ac.rs>

РЕЦЕНЗЕНТИ Проф. др Хрвоје Качер
Проф. др Снежана Миладиновић
Проф. др Миодраг Мићовић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Радован Вукадиновић

УРЕДНИК: Проф. др Миодраг Мићовић

ШТАМПА: Графопромет д.о.о.

ТИРАЖ: 120

ISBN 978-86-7623-057-0

Штампање Зборника подржало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

*Др Соња Бунчић, редовни професор
Факултета техничких наука, Универзитета у Новом Саду
Милена Галетин, асистент
Факултета за услужни бизнис
Универзитета Едуконс у Сремској Каменици*

УДК: 347.918:796:061.237

ЗЛОУПОТРЕБА ПРАВНОГ СУБЈЕКТИВИТЕТА СПОРТСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И РЕШАВАЊЕ У АРБИТРАЖНОМ ПОСТУПКУ*

Резиме

Одређен број клубова са подручја Србије избегава да изврши своје уговором преузете обавезе према играчима служећи се манипулацијама са идентификационим елементима своје спортске организације. Наиме, ови клубови покушавају да променом свог имена створе нови правни субјективитет. Такав начин понашања спортских организација осуђен је и од стране ФИБЕ и пресудом FAT утврђена обавеза за наш клуб КК Војводина Србијагас. Анализом наведеног и других случаја у нашој националној лиги отвара се неколико правних питања. Прво питање које се намеће јесте питање шта значи правни субјективитет спортских организација према регулативи у области спорта у Србији. Друго питање је како спортска арбитража у Републици Србији може да одговори на постојећи изазов. Треће питање је да ли је потребно, услед недостатка прецизних правила, унети посебна правила на основу којих би у арбитражном поступку било могуће утврдити да ли се заиста ради о новом правном субјективитету или покушају да се на овај начин избегну обавезе преузете уговорима према играчима и која је улога спортских савеза у спречавању наведене појаве.

Кључне речи: *правни субјективитет, спортска организација, арбитража, спортски савез.*

---

* Рад је сачињен као део пројекта Унапређење конкурентности Србије у процесу придруживања Европској унији бр. 47028, финансиран од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

1. Уводна разматрања

Спортске активности представљају све облике физичке и умне активности које кроз организовано или неорганизовано учешће имају за циљ изражавање или побољшање физичке спремности или духовног благостања, стварање друштвених односа и постизање резултата на такмичењима свих нивоа.¹ Полазећи од ове уопштене законске дефиниције можемо да стекнемо утисак да бављење спортским активностима доноси само позитивне ефекте, али у стварности настају и проблеми. Тамо где се ради о борби за бодове, првенство и слично, спорт је постао толико озбиљна делатност да се не може схватити ни у најширем смислу као игра, из које је спорт неоспорно потекао². Данас је спорт, средство задовољавања биолошких, социолошких али у професионалном облику, постаје првенствено средство за задовољавање економских потреба са једне стране па чак га можемо сматрати бизнисом са друге стране. Питање економске накнаде и професионалног спорта данас је потенцирано више него у било ком ранијем времену.³ Висине накнада за спортисте, лоша финансијска ситуација професионалних (али других) клубова довела је до праксе избегавања преузетих уговорних обавеза према играчима па и покушаја изигравања постојећих правних и спортских правила. Потребно је увести више финансијске дисциплине и рационалности у трошењу средстава која се обезбеде за рад професионалних клубова.⁴

Наравно, да се негативна пракса или непоштовања финансијског фер плеј на специфичан начин прелила и на нашу спортску сцену. У доступној пракси Сталне спортске арбитраже при Олимпијском комитету Србије учили су се случајеви у којима је дошло до тужбе играча према клубу од којег се захтева извршење уговорних обавеза. Клуб који се тужи је клуб који је се регистровао као нови клуб, под новим именом, на истој адреси и такмичио се у националној лиги и заузео место претходно "несталог" клуба. Тужени оспорава да је сукцесор старог клуба и негира обавезе које је преузео ранији клуб.⁵ Такође случај са подручја Србије је окончан пред „*FIBA Arbitral Tribunal*“ (FAT), а то је случај Фишер против КК Војводина Србијагас из Новог Сада (0036/09 FAT). Анализом наведених случајева учили смо проблеме које су присутни у нашем спорту када се спорт појављује као средство

---

¹ Закон о Спорту, (Сл гласник ,бр 24/2011,99/2011), чл. 3.

² Ђурђевић, Н., *Јавне власти и спорт*, Крагујевац, 2007, стр. 11.

³ Flanagan, C., *A Tricky European fixture: an assessment of UEFA's Financial Fair Play regulations and their compatibility with EU law*, The International Sports Law Journal, V13/Issu 1-2/april 2013, p. 3.

⁴ Henning, V., *Do We Really Need Financial Fair Play in European Club Football? An Economic Analysis*, Reserch Report, Cesinfo Dice Report 3/2011, p. 56

⁵ Спор се води пред ССА против Кошаркашког клуба женски Црвена Звезда Београд и играча Кошаркашког клуба Црвена звезда -женска екипа Београд - спор још није окончан чека се одлука Арбитраже.

задовољавања економских потреба. Одређен број клубова са подручја Србије избегава да изврши своје уговором преузете према играчима служећи се манипулацијама идентификационим елементима своје спортске организације. Наиме, ови клубови покушавају да променом свог имена створе нови правни субјективитет (или његов привид) и на тај начин избегну обавезе преузете уговорима према играчима у раније постојећем клубу.

Такво понашање спортских организација отвара неколико правних питања. Прво питање које се намеће јесте питање шта значи правни субјективитет спортских организација према регулативи у области спорта у Србији. Друго питање је како спортска арбитража у Републици Србији може да одговори на постојећи изазов промене елемената индивидуализације клуба у функцији стварања новог идентитета. Треће питање је да ли је потребно услед недостатка прецизних правила применити посебна правила на основу којих би у арбитражном поступку било могуће утврдити да ли се ради заиста о новом правном субјективитету или покушају да се на овај начин избегну обавезе преузете уговорима према играчима и која је улога спортских савеза у спречавању наведене појаве.

2. Правни субјективитет спортских организација и како га утврдити према нашој регулативи

Неспорно је да правни субјективитет према Закону о спорту имају све спортске организације, он може настати оснивањем новог клуба али и статусним променама. Код статусних промена спортско удружење преноси целу своју имовину или њен део, на једно или више постојећих или нових спортских удружења који су његови општи следбеници. И поред тога што је Закон јасно дефинисао стицање правног субјективитета, у пракси се јављају злоупотребе тако што спортске организације формално стичу правни субјективитет, а у стварности одбијају следбеништво (са свим правима и обавезама које из њега проистичу) иако свој субјективитет изводе директно из правног субјективитета спортске организације претходника. Одговорити на ово питање је сложено и садржи у себи више разлога који подстичу клубове на такво понашање.

Као прво, то је омогућено спортским клубовима ранијим одредбама Закона о спорту

(Сл. РС бр. 52/96 и 101/05) по којем је регистрацију клубова водило Министарство Омладине и спорта. Тада се није водило рачуна о одредбама које се односе на пословно име (па се могао регистровати и клуб као удружење са истим или веома сличним именом). То је надаље, подржао прелазним одредбама, нови Закон о спорту (Сл. гласник РС 24/2011 и 99/11) сходно чл. 118, ст. 4, којим постојећа удружења, за пререгистрацију подносе само фотокопију решења о упису у регистар код Министарства, одлуку о избору односно именовању заступника и три примерка новог статута. Дакле из

наведеног, при пререгистрацији могли су се веома лако изоставити подаци о правном следбеништву новонасталог клуба, односно одлука о преузимању обавеза или подаци из старог статута који би говорили да постоји следбеништво које је преузео новоосновани клуб. Сада, у регистру код Агенције за привредне регистре не можемо наћи податке о начину настанка клуба и његове имовине.

Друго, организације у области спорта остварују своје циљеве и обављају своје спортске активности и делатности у складу са законом, спортским правилима, потврђеним конвенцијама у области спорта и принципима утврђеним у документима међународних организација чија је чланица Република Србија.⁶ Сходно овој одредби спортска правила се непосредно примењују на клубове обухваћене националним савезима. Правила у нашем случају Кошаркашког савеза Србије, јасно истичу да новоосновани клуб креће од најнижег ранга такмичења.⁷ Уколико новоосновани клуб добије дозволу за сезону и заузме место у националном такмичењу који је угашени клуб имао у претходној сезони, по правилима националног савеза он постаје сукцесор ранијег клуба. Али он није само сукцесор у коришћењу привилегија да као новооснован буде у врху националне лиге него је и сукцесор свих обавеза које је претходни клуб преузео према играчима који су га довели на ту позицију. Треба нагласити да сходно чл. 112. Закона о спорту национални савези додељују дозволу за сваку сезону, па би требали да донесу (у споменутом случају) и посебну одлуку у којој наглашавају разлоге и обавезу правног следбеништва клуба који се нашао у наведеној позицији. Међутим, савези то не чине због постојећег стања у спорту. Како наглашава професор Ђурђевић, постојеће стање недефинисаних имовинских и својинских односа у српском спорту, као и неодговарајући организациони облици спортских организација више није одрживо. То посебно важи за професионални спорт, њему прети потпуни економски, а тиме неминовно и спортски колапс.⁸ Национални савези да би одржали неодрживо, жмуре пред кршењем прописа и постају саучесници у изигравању играча који у основи чине спорт. Они заједно са новооснованим клубом треба да носе солидарну одговорност за штету која је таквим понашањем настала за оштећене играче.

Трећи разлог надовезује се на претходни, економска криза у којој се налази српски спорт навела је спортске организације да одустану од основних принципа на којима се заснива спорт. Чл. 4. Закона о спорту наводи да бављење спортом мора бити хумано, слободно и добровољно, здраво и безбедно .... фер, независно од злоупотреба и циљева супротних спортском

---

⁶ Закон о спорту, чл. 5 ст. 1

⁷ Регистрациони правилник Кошаркашког Савеза Србије, 2009, чл. 6. ст. 4.

⁸ Ђурђевић, Н., *Приватизација и организациона трансформација организација у области спорта*, Зборник: Услужни послови, Крагујевац 2014, стр. 424.

духу. Фер плеј није само борба за поштовање правила спортске игре, борбе против допинга него се у његово значење укључује и поштовање уговорених обавеза.

На питање које смо на почетку поставили: шта значи правни субјективитет спортских организација према регулативи у области спорта у Србији можемо укратко одговорити. Неспоран је и јасан регулаторни оквир за стицање правног субјективитета спортских организација. У случају када се промене име клуба или седиште и слично, те на основу тога региструје нови клуб, као нови правни субјективитет, за утврђивање свих његових права и обавеза, ти елементи идентификације не би требало да буду битне чињенице за потпуно раздвајање новог правног субјективитета од субјективитета раније постојећег клуба. Наиме, ако се установи да нови клуб преузима, према одлуци и правилима гранског савеза, место старог клуба у националној лиги, то би значило да постаје његов правни следбеник. Сматрамо да би се прихватањем оваквог становишта, које има потпору у спортским правилима избегли случајеви злоупотребе правног субјективитета спортских организација који се директно изводи из субјективитета претходно постојећег клуба.

3. Питање привида новог правног субјективитета клубова у арбитражном поступку

Као опште напомене можемо истаћи да се арбитражни поступак промовише и истиче као ефикасна и делотворна алтернатива судовању. Арбитража своју ефикасност базира, између осталог, и на лакшем достављању аката туженима и флексибилности поступка и доследној примени принципа⁹ *venire contra factum proprium*.¹⁰ Предности које важе за арбитражу уопште односе се и на поступак који се води пред Сталном спортском арбитражом при Олимпијском Комитету Србије.

Код спортских спорова пред арбитражом поставља се питање примене правних правила. Генерално, стране у поступку саме одређују правила поступка пред арбитражом. Иако поступак пред арбитражом није потпуно регулисан законом, странке морају поштовати минимум когетних норми које су законом предвиђене за поступак пред овим судом/арбитражом. Ако странке у спору саме не креирају правила процедуре, то ће учинити арбитражи кад се формира арбитражни суд. Да би странкама у спору било јасније ово правило Председништво Сталне спортске арбитраже при ОКС донело је своје начело мишљење у поводу овог питања. У њему се истиче и наглашава да су у поступању пред Сталном спортском арбитражом странке дужне да се придржавају и општих начела утврђених Законом о парничном поступку, а

---

⁹ Противречно понашање, супротно ранијем

¹⁰ Павићевић, В., *Нове чињенице и докази у поступку судске контроле арбитражне одлуке*, Зборник радова ПФЗ, 63, 3-4/2013, стр. 821.

нарочито одредбе чл. 9. Закона којом је утврђена обавеза савесног коришћења процесних права, уз обавезу Суда/арбитраже да спречи сваку злоупотребу права које имају странке у поступку.¹¹ Поред ових напомена о основама арбитражног поступка, због карактера и циљева поступка и с обзиром да ли се ради о поступку посредовања или одлучивања, морају се поштовати и нека посебна процесна начела која обезбеђују одређен квалитет правне заштите која би требала бити пружена пред овим недржавним судом/арбитражом.

Посебно нам је интересантно питање примене расправног и истражног начела у случајевима кад једна страна не жели да све чињенице потребне за одлуку буду изнете. Расправно начело доминира у погледу прикупљања чињеничне грађе а истражно у погледу прикупљања доказа. Да би арбитража потпуно прикупила и правилно утврдила релевантну процесну грађу, она мора подстицати странке да износе доказни материјал. Према Правилнику о Сталној спортској арбитражи Олимпијског комитета Србије,¹² арбитражно веће одлучује који ће од предложених доказа извести ради утврђивања чињеница које су важне за доношење арбитражне одлуке. При томе је наведено да се неће изводити докази за које странка није положила предужам. Тиме је јасно стављена смерница у примени истражног начела, па арбитража сигурно сама неће, нити има овлашћења да истражује и предлаже нове доказе. Примењено на случајеве злоупотребе правног субјективитета у циљу избегавања преузетих уговорних обавеза, може се десити да услед недовољно предложених доказа или њихове непотпуности, не може да се са сигурношћу утврди потпуно чињенично стање. То може да буде последица недовољне упућености у спортска правила самих странака¹³ или намере једне стране да се одржи стање нејасних чињеница.

Стална спортска арбитража своју одлуку може да заснива на примени права, правних правила, уговора и обичаја.¹⁴ Анализирајући предмете у којима се расправља правно питање утврђивања правног субјективитета код спортских организација уочили смо неколико процесних тешкоћа. Прво, у поступку арбитража не истражује све могуће доказе који се односе на расправни предмет, већ према нашим прописима, само оне које странке предложе. Свакако стоји изузетак, да може тражити да се изведу и докази које странке нису предложиле, али уз услов да оне плате предужам за њихово извођење.¹⁵ Као последица тог стања, недовољно доказа, одлука арбитраже иако заснована на утврђеном чињеничном стању не мора бити и правична. Друго, да би се у

---

¹¹ Мишљење бр. 1, председништва ССА од 26. 02. 2014. године.

¹² Правилни ССА чл. 119, од 16. 04. 2014.

¹³ То је посебно питање, које заслужује ширу анализу, јер у поступку пред ССА странке, односно клубове или играче, заступају адвокати, који не владају у потпуности материјом спортског права, посебно специфичних спортских правила, јер се не специјализују за поједине спортове.

¹⁴ Закон о арбитражи, чл. 49.

¹⁵ Правилник о сталној спортској арбитражи ОКС, чл. 119.

наведеној ситуацији донела правична одлука, арбитража би у одлучивању могла да се ослони на начело правде и правичности, али је то могуће само ако се постигне споразум странака о примени овог начела.

У сличној ситуацији нашао се *FIBA arbitral tribunal* у предмету Фишер против КК Војводина Србијагас (0063/09). У овом предмету, тужени клуб није прихватао дуг према наведеном играчу, сматрајући да он није пасивно легитимисан. Фактичко стање у тренутку расправе је било следеће: Клуб КК Војводина Србијагас за који је Фишер играо није постојао јер он сад нови клуб под именом КК Неоплантенис, а клуб који је у том тренутку користио име КК Војводина је клуб који је у претходној сезони био КК Нови Сад. Странке пре почетка расправе као меродавно право у поступку су прихватиле швајцарско право и није постојао међусобни споразум странака о примени начела правде и правичности (*ex aequo et bono*). Међутим на крају поступка донета је одлука на основу начела правде и правичности а у образложењу одлуке арбитражи су навели да су је донели на основу чл. 15.1. Правила *FAT*, којим се и камате сматрају потраживањем о којем се расправља. Укратко, одлука је донета на основу начела правде и правичности које је примењено, јер су странке у захтеву који се односио на исплату камате на основно потраживање према туженом, оставиле арбитражи алтернативу да у погледу решења овог захтева прихвати начело правде и правичности или швајцарско право. Арбитража је сматрала да је на овај начин добила одобрење странака да се по захтеву за исплату може одредити за начело правде и правичности. Одлуком је обавезан КК Војводина Србијагас да исплати све дугове иако није постојао јасно дефинисан акт о правном следбеништву.

Враћајући се на нашу спортску арбитражну праксу и обавезу арбитраже да начело правде и правичности може применити само ако су се странке око његове примене споразумеле, долазимо до још једне правне дилеме. Да ли постоји могућност да арбитража без постојања споразума око примене овог начела дође до правичне одлуке у случају избегавања обавеза исплате уговорених накнада играчима променом имена и фингирањем новог правног субјективитета.

Посматрајући постојећа национална правила можемо констатовати следеће. Страначка способност у арбитражном поступку је могућност одређеног субјекта да буде носилац процесних права и дужности у арбитражном поступку. У домаћим правилима о арбитражи нема правила о томе ко може бити странка у поступку пред арбитражним судом већ су за одређивање страначке способности меродавне одредбе ЗПП. По њима да би одређено лице могло тужити или бити тужено потребно је постојање страначке способности на страни једног и другог процесног субјекта, јер једино под тим условом лица означена у тужби могу пуноважно засновати процесни однос. Стицање својства странке може бити и последица материјално-правне и процесноправне сукцесије неке од странака.

У наведеној ситуацији без одлука ,спортских савеза које би донеле одлуку о правном следбеништву не би било могуће оспорити нови правни субјективитет и оптеретити нови клуб обавезом плаћања преузетих дуговања из претходне сезоне. Ако узмемо у обзир да законодавац не може предвидети све животне ситуације и преточити их у норме па и онда када постоји правна норма,у конкретном случају би се могла њеном применом произвести очита неправда.¹⁶ Да би се то избегло постоје правна начела која попуњавају правне празнине, односно исправљају непреводна решења. Такво начело јесте начело савесности и поштења, које се примењује на остваривања права из облигационих обавеза. Пошто је спортско право¹⁷ грана права која у себи садржи и одредбе за облигационе обавезе преузете из односа насталих обављањем спортских активности, за измирење новчаних дуговања требало би се придржавати овог начела. *Bona fides* односно начело савесности и поштења усмерено је против формалистичке примене права за спречавање злоупотребе субјективних права, када дужник не испуњава своју обавезу односно поверилац не користи своје право у складу са утврђеним основом.

Начело правде и правичности тежи истом циљу,односно да се применом прописане норме не нанесе неправда. Начело правичности допушта узимање у обзир индивидуалних и конкретних околности случаја погођене особе.¹⁸ То значи слободу у доношењу одлуке на основу ширег тумачења права или чак и без ослоња на позитивно право. За примену начела правде и правичности не постоји општа клаузула као код начела савесности и поштења. Мишљења смо и да поред најширег тумачења правних норми и наведених начела за нашу арбитражу не постоји овлашћење да може пресуђивати по начелу правичности без изричитог споразума странака. Иако оба начела теже истом циљу, није могуће применом начела савесности и поштења , везаног за облигациона потраживања, конкретно о новчаним обавезама, тумачити га тако широко да се оно подведе под исти циљ који се остварује начелом правде и правичности те донети одлуку како се то прихватило у *FAT* случају Фишер против КК Војводина Србијагас.

4. Спортски савези и потреба доношења посебних правила за избегавање негативних појава у спорту

У области кошаркашког спорта клубови у националној лиги , почели су да прибегавају не-фер понашању према играчима и да у циљу избегавања уговорених обавезе мењају назив клуба,фингирајући нови правни субјективитет

---

¹⁶ Исто, стр. 580

¹⁷ Више о спортском праву Мићовић, М., *Lex sportiva u fair play*, Зборник радова Правног факултета у Сплиту, св. 48, бр. 4/2011, стр. 749–757.

¹⁸ Павловић, М., *Дужно понашање учесника у испуњењу обавеза*, Зборник правног факултета у Сплиту, Вол. 51, бр. 3/2014, стр. 580.

да би тако избегли обавезе према играчима. При томе, уз сагласност гранског савеза, стварају слику да се ради о новом клубу иако је то у ствари изведени субјективитет из клуба који је до тада деловао под другим именом. Слично као у наведеном случају КК Војводина Србијагас, поступили су и други клубови као КК Црвена Звезда и у мушкој и у женској селекцији. Ова појава уочена је код водећих клубова у националној кошаркашкој лиги па је неминовно изазвала пажњу и међународне кошаркашке јавности. ФИБА (*International Basketball Federation*) обратила се Српском кошаркашком савезу, писмом генералног секретара, и у њему упутила сугестије и изразила своје негодовање због толерисања не-фер понашања наших клубова. ФИБА је нагласила неколико разлога због којих национални савез не би требао да толерише наведено понашање. Укратко, сугестије ФИБЕ могу се сажети у четири тачке које суштински говоре о односу Федерације према проблемима у нашем савезу.

Прво, не може се прихватити да клуб избегава обавезе једноставно због тога што је променио име, и сада се представља као нови клуб, да би избегао дуговања која су настала у претходној сезони. То је недопустиво нарочито ако су остали елементи идентификације клуба (имовина, власништво клуба, управа) остали исти.

Друго, национални савез има обавезу да утврди границе коришћења елемената клуба, (име, боја, лого) и онемогући њихову злоупотребу. Национални савез би морао да обезбеди да се у националној лиги установе и поштују строга правила за лиценцирање како би се спречиле могуће малверзације. Стога је строго препоручено да се утврди правило по којем се неће омогућити клубовима да избегавају своје обавезе променом имена, променом власника или седишта.

Треће, ФИБА наглашава да је уложила велике напоре да побољша своја правила како би се положај играча, тренера и клубова унапредио, без обзира на њихово порекло и финансијско стање. Стога, се националном савезу препоручује, с обзиром на чињеницу да велики број играча и тренера из Србије тражи правну заштиту пред *FAT*, да учини исти напор и омогући да се положај играча и тренера побољша те да они добију своје зараде.

Четврто, ФИБА наглашава у овом документу да су у обзир узете и финансијске тешкоће са којим се клубови у Србији сусрећу али се проблеми морају решавати на другачији начин. Спорт треба да промовише праве вредности, а савез не сме да допусти да се у највишем рангу спортских такмичења, финансијски проблеми решавају правним механизмима који могу подржати неправду.

У писму је наглашено да оно представља и документ у којем се износе принципи на којима ова међународна организација функционише стога су они послужили и као правни основ за исплату у случају против КК Војводина Србијагас/КК Неоплатенесис.

Писмо је упућено крајем децембра 2012 године и као документ у којем су истакнути принципи међународне организације чији члан је наш кошаркашки савез, произлази да би наведене принципе он требао прихватити као правна

правила. Обавеза Савеза према чл. 5. Закона о спорту је да ради на основу наведених принципа и у духу је неговања правих вредности у спорту. Уочена нефер пракса, се није зауставила, што посредно може довести до закључка да национални кошаркашки савез није истински прихватио своју обавезу да успостави посебна правна правила која би то спречила. То потврђује и незаинтересованост савеза за спорове који се поводом ових питања воде а где би његова активна улога и те како помогла да се јасно искаже став према злоупотреби правног субјективитета који чине неки од клубова.

5. Закључак

На основу анализе која је приказана у раду можемо доћи до закључка да је питање економске накнаде у професионалном спорту данас довело до поимања спортске организације као корпоративног удружења. Важан је профит те се спорт посматра као бизнис. Заборављају се истинске спортске вредности те се покушавају у спорт увести корпоративни елементи који би се искористили као параван за избегавања уговорених обавеза. Као што смо навели одређен број клубова са подручја Србије избегава да изврши своје уговором преузете обавезе према играчима служећи се манипулацијама са идентификационим елементима своје спортске организације. Наиме, ови клубови покушавају да променом свог имена формално стичу правни субјективитет, а у стварности одбијају следбеништво (са свим правима и обавезама које из њега проистичу) иако свој субјективитет изводе директно из правног субјективитета спортске организације претходника. Таквим понашањем они нарушавају основну суштину спорта која промовише бављење спортом у складу са друштвеним окружењем и на основама фер плеја. То надаље значи да се фер плеј не односи само на борбу у спортском терену него и на фер однос клуба према играчима и извршавање финансијских обавеза. Да би се спречила ова врста злоупотреба кључну улогу имају национални спортски савези, који морају увести строга правила лиценцирања и забране изигравања преузетих финансијских обавеза код клубова, првенствено у професионалном спорту. Лиценцу за нову сезону, нови клубови не би смели добити ако се јасно не дефинише питање сукцесије клуба чије место у такмичењу преузимају, без обзира што наступају под новим именом. Како тренутно важећи прописи имају правне празнине у регулисању питања злоупотребе правног субјективитета, требало би наша спортска правила ускладити са принципима на којима се заснива рад и функционисање међународних организација и на тај начин омогућити да се ова пракса искорени. На тај начин би се избегла формалистичка примена права у спречавању злоупотребе и отклонила неправда играчима који су због формалних маневара својих клубова остали без накнаде.

*Sonja Bunčić, Ph.D., Full-time Professor
Faculty of Technical Sciences, University of Novi Sad
Milena Galetin, Assistant
Faculty of Business in Service
Educons University Sremska Kamenica*

THE ABUSE OF THE LEGAL PERSONALITY OF SPORTS ORGANIZATIONS AND THE PROCEDURE IN FRONT OF THE ARBITRAL TRIBUNAL

Summary

Some of the sports clubs from Serbia escape their obligations towards their players, by a change of name, making disguised legal personality. In this way they manipulate with the elements of their legal personality. Therefore, F.A.T. (Fiba Arbitral Tribunal) rendered an arbitral award in which they sentenced KK Vojvodina Srbijagas for this conduct. This paper analyses the cases mentioned above and other cases that we come across in our national league, in which several legal issues come to light. The first issue that arises is related to the problem of defining legal personality of sports organization in our regulations. Secondly, paper analyses the procedure which Sports Arbitrage in the Republic of Serbia apply to cases of legal personality abuse. The third question is whether it is necessary to implement new specific rules that refer to the problems of legal personality of sport organization and how should national sport association be involved in this topic.

Key words: *legal personality, sports organizations, arbitration, sports association*

Литература

- Ђурђевић, Н., Јавне власти и спорт, Крагујевац 2007
Ђурђевић, Н., Приватизација и организациона трансформација организација у области спорта, Зборник радова "Услужни послови", Крагујевац 2014.
Павловић, М., Дужно понашање учесника у испуњењу обавеза, Зборник радова правног факултета у Сплиту, 3-4/2014.
Павићевић, В., Нове чињенице и докази у поступку судске контроле арбитражне одлуке, Зборник радова Правног факултета у Загребу, 3-4/2011.

Соња Бунчић, Милена Галетин, Злоупотреба правног субјективитета спортских организација и решавање у арбитражном поступку (стр. 533-544)

- Мићовић, М., *Lex sportiva i fair play*, Зборник радова Правног факултета у Сплиту, 4/2011.
- Flanagan, C., *A Tricky European fixture: an assessment of UEFA's Financial Fair Play regulations and their compatibility with EU law*", *The International Sports Law Journal*, 1-2/april 2013.
- Henning, V., *Do We Really Need Financial Fair Play in European Club Football? An Economic Analysis*, Reserch Report, CesinfoDice Report 3/2011.

CIP - Каталогизација у публикацији
- Народна библиотека Србије, Београд

366.5:338.46(082)

УСЛУГЕ и заштита корисника : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 8. маја 2015. године, на Правном факултету у Крагујевцу] / уредник Миодраг Мићовић. - Крагујевац : Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2015 (Крагујевац : Графопроект). - XII, 1215 стр. ; 24 cm

Тираж 120. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија уз већину радова. - Summaries.

ISBN 978-86-7623-057-0

1. Мићовић, Миодраг, 1954- [уредник]

а) Услуге - Потрошачи - Заштита - Зборници

COBISS.SR-ID 214550796